

[Domov](#) > ... > [Sodni Postopki](#) > [Civilne Zadeve](#) > [Katero Sodišče Je Pristojno?](#) > [Poland](#)

Katero sodišče je pristojno?

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Poljska

1 Ali se moram obrniti na redno civilno sodišče ali na specializirano sodišče (na primer delovno sodišče)?

Na Poljskem civilne zadeve obravnavajo redna sodišča (*sądy powszechne*) in vrhovno sodišče (*Sąd Najwyższy*) (glej: [Pravosodni sistemi držav članic – Poljska](#)), razen če niso zanje pristojna specializirana sodišča.

Določbe o pristojnosti sodišč so v členih 16 do 18 ter 27 do 46 zakonika o civilnem postopku (*Kodeks Postępowania Cywilnego*).

Na okrajnih sodiščih (*sądy rejonowe*) zadeve s področja civilnega prava obravnavajo naslednji oddelki:

- za civilno sodstvo;
- družinski in mladinski (družinska sodišča, *sądy rodzinne*) – za družinske in skrbniške zadeve; zadeve v zvezi z moralno pokvarjenostjo mladoletnikov in kaznivimi dejanji, ki so jih ti storili; zadeve v zvezi z zdravljenjem oseb, odvisnih od alkohola, drog ali psihotropnih snovi, ter zadeve, ki v skladu z drugo zakonodajo spadajo v pristojnost skrbstvenega sodišča;
- za delovnopravno in socialnovarstveno sodstvo (delovna sodišča, *sądy pracy*) – zadeve s področja delovnega prava in socialne varnosti;
- gospodarski (gospodarska sodišča, *sądy gospodarcze*) za zadeve gospodarskega in civilnega prava med poslovnimi subjekti v zvezi z njihovimi poslovnimi dejavnostmi; zadeve, ki se nanašajo na družbena ali partnerska razmerja; zadeve proti članom upravnih odborov družb; zadeve v zvezi z zahtevki, ki izhajajo iz lažnih izjav, ki so jih člani upravnih odborov predložili v nacionalni sodni register; zadeve proti poslovnim subjektom, v katerih se zahteva odredba, da prenehajo povzročati okoljsko škodo ali povrnejo škodo, ki je zaradi tega nastala, ter da se prepovejo ali omejijo dejavnosti, ki ogrožajo okolje; zadeve v zvezi z gradbenimi pogodbami in pogodbami, ki so tesno povezane z gradbenim postopkom za izvedbo gradbenih del; zadeve v zvezi z zakupnimi pogodbami; zadeve zoper osebe, ki so po zakonu ali pravnem aktu bodisi podrejeno ali skupaj in solidarno odgovorne za dolg poslovnega subjekta; zadeve med organi podjetij v državni lasti; zadeve med podjetjem v državni lasti ali njegovimi upravljavskimi organi in njegovim ustanovnim ali nadzornim organom; zadeve v zvezi s stečajem in prestrukturiranjem; zadeve za vključitev klavzule o izvršljivosti v izvršilni naslov, ki je pravnomočna ali takoj izvršljiva odločba gospodarskega sodišča ali poravnava, sklenjena pred tem sodiščem; zadeve za razveljavitev klavzule o izvršljivosti iz izvršilnega naslova, ki je pravnomočna ali takoj izvršljiva odločba gospodarskega sodišča ali poravnava, sklenjena pred tem sodiščem, in stečajne zadeve;
- za zemljiškoknjižno sodstvo – vodenje zemljiških knjig in obravnavanje drugih civilnih zadev, povezanih s postopki zemljiške knjige.

Okrožna sodišča (*sądy okręgowe*) na Poljskem imajo enake oddelke, razen oddelkov za zemljiškoknjižno sodstvo ter družinsko in mladoletniško sodstvo. Okrožna sodišča na Poljskem imajo civilne družinske oddelke, ki so pristojni za obravnavo zlasti zadev v zvezi z razvezo zakonske zveze, prenehanjem življenjske skupnosti in odpravo prenehanja življenjske skupnosti, razveljavitev zakonske zveze, ugotovitev obstoja ali neobstoja zakonske zveze ali razglasitev izvršljivosti tujih sodnih odločb v družinskih zadevah.

Okrožno sodišče v Varšavi ima naslednji dodatni oddelek:

sodišče za varstvo konkurence in potrošnikov (*Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów*), ki na svojem področju delovanja obravnava zadeve v zvezi s preprečevanjem monopolnih praks in energetsko ureditvijo.

Poleg tega imajo okrožna sodišča v Gdansku, Katovicah, Lublinu, Poznaniu in Varšavi oddelke za intelektualno lastnino, ki obravnavajo zadeve v zvezi z varstvom intelektualne lastnine (na regionalnem sodišču v Varšavi tudi zadeve v zvezi z varstvom blagovnih znamk EU in modelov EU, zadeve v zvezi z ugotovitvijo kršitve ali nekršitve industrijskih modelov in blagovnih znamk ali nevarnosti za modele in blagovne znamke, zadeve v zvezi z neveljavnostjo modelov EU, zadeve v zvezi z iztekom veljavnosti in ugotovitvijo ničnosti blagovnih znamk ter zadeve v zvezi s posledicami kršitve blagovne znamke).

Poleg tega je bilo 1. januarja 2010 okrajno sodišče v Lublinu (zdaj okrajno sodišče Lublin-Zachód (Lublin zahod)) določeno kot pristojno sodišče za obravnavanje zadev v elektronskem postopku za plačilni nalog, ki spadajo v pristojnost drugih okrajnih sodišč.

2 Kako lahko izvem, na katero sodišče naj se obrnem, kadar so pristojna redna civilna sodišča (tj. sodišča, ki so pristojna za take zadeve)?

Na splošno so za odločanje o civilnih zadevah na prvi stopnji pristojna okrajna sodišča. Okrajna sodišča (*sądy rejonowe*) so pristojna za vse zadeve, razen za zadeve, ki so z zakonom (člena 16 in 507 zakonika o civilnem postopku) dodeljene okrožnim sodiščem.

Okrožna sodišča (*sądy okręgowe*) so na prvi stopnji pristojna za zadeve, navedene v členu 17 zakonika o civilnem postopku, tj.:

1. za nepremoženjske pravice in premoženjske zahtevke, ki se uveljavljajo skupaj s temi pravicami, razen za zadeve za ugotavljanje in izpodbijanje očetovstva in materinstva otroka, zadeve za razveljavitev priznanja očetovstva in razveljavitev odločbe o posvojitvi;
2. za zahtevke na podlagi zakona o tisku;
3. za premoženjske pravice, kadar vrednost predmeta spora presega 100 000 PLN, razen za preživitvene zadeve, zadeve zaradi kršitve posesti, zadeve za določitev razdelitve premoženja zakoncev in zadeve, obravnavane v elektronskem postopku za plačilni nalog;
4. za izdajo sodne odločbe namesto sklepa o delitvi zadruga;
5. za razglasitev ničnosti, razveljavitev ali ugotovitev neobstoja sklepov upravnih organov pravnih oseb ali organizacijskih enot, ki niso pravne osebe, vendar jim je bila z zakonom podeljena pravna osebnost;
6. za odškodnino za škodo, povzročeno z izdajo nezakonite pravnomočne sodne odločbe;
7. za zahtevke, ki izhajajo iz kršitev pravic iz predpisov o varstvu osebnih podatkov.

Poleg tega so okrožna sodišča pristojna na primer za:

1. zadeve glede odvzema poslovne sposobnosti;
2. zadeve za reševanje sporov glede delovanja podjetij v državni lasti: med upravnim odborom podjetja in direktorjem podjetja, organi upravljanja podjetja in njegovimi ustanovitvenimi organi ter med njegovimi organi upravljanja in organom, ki izvaja nadzor nad podjetjem;
3. zadeve za priznanje in razglasitev izvršljivosti sodnih odločb tujih sodišč (člen 1148[1] in člen 1151[1] zakonika o civilnem postopku). V zadevah glede premoženjskih pravic mora tožnik v zahtevku opredeliti vrednost predmeta spora, razen če je predmet spora opredeljen denarni znesek;
4. zadeve v zvezi z intelektualno lastnino, tj. zadeve v zvezi z varstvom avtorske in sorodnih pravic, varstvom pravic industrijske lastnine in drugih pravic v zvezi z neopredmetenimi sredstvi, pa tudi zadeve v zvezi s preprečevanjem in bojem proti neljalni konkurenci, varstvom osebnostnih pravic, če gre za uporabo osebnostne pravice za namene individualizacije, oglaševanja ali promocije podjetja, blaga ali storitev, ter varstvom osebnostnih pravic v zvezi z znanstvenimi dejavnostmi ali izumi (člen 479 [90](1) ter člen 479 [89](1) in (2) zakonika o civilnem postopku). V skladu s členom 479(90)(2) zakonika o civilnem postopku je okrožno sodišče v Varšavi izključno pristojno za zadeve v zvezi z intelektualno lastnino, ki se nanašajo na programsko opremo, izume, uporabne modele, topografije integriranih vezij, rastlinske sorte in poslovno zaupnost v tehničnih zadevah.

V zadevah glede premoženjskih pravic mora tožnik v zahtevku opredeliti vrednost predmeta spora, razen če je

predmet spora opredeljen denarni znesek.

V zadevah v zvezi z denarnimi zahtevki opredeljeni denarni znesek pomeni vrednost predmeta spora, tudi če gre za alternativni ali drugačen zahtevek.

V drugih premoženjskih zadevah mora tožnik v skladu s členi 20 do 24 ZCP v zahtevku opredeliti vrednost predmeta spora z navedbo denarnega zneska.

2.1 Ali obstaja razlika med nižjimi in višjimi rednimi civilnimi sodišči (npr. okrožna sodišča kot nižja sodišča in regionalna sodišča kot višja sodišča) in če je tako, katero sodišče je pristojno za mojo zadevo?

Glej točko 2.

2.2 Krajevna pristojnost (je sodišče v mestu A ali mestu B pristojno za mojo zadevo?)

Poljski zakonik o civilnem postopku razlikuje med naslednjimi vrstami pristojnosti sodišč: splošno (členi 27 do 30), izbirno (členi 31 do 37) in izključno (členi 38 do 42). Dodatne zadeve v zvezi s krajevno pristojnostjo urejajo posebne določbe (členi 43 do 46 zakonika o civilnem postopku).

Krajevna pristojnost je podrobno opisana v točkah 2.2.1 do 2.2.3.

2.2.1 Splošno pravilo krajevne pristojnosti

Splošna krajevna pristojnost

Tožbo je treba vložiti pri sodišču prve stopnje, ki je krajevno pristojno na območju stalnega prebivališča toženca (člen 27 zakonika o civilnem postopku).

V skladu s členom 25 civilnega zakonika je stalno prebivališče fizične osebe mesto/kraj, v katerem ta oseba prebiva z namenom, da tam ostane za stalno. Če toženec nima stalnega prebivališča na Poljskem, se splošna pristojnost določi glede na njegov kraj začasnega prebivališča, če pa ta kraj ni znan ali ni na Poljskem, je treba tožbo vložiti glede na zadnje stalno prebivališče toženca na Poljskem.

Tožbo zoper državno blagajno je treba vložiti pri sodišču, ki je pristojno na območju registriranega sedeža organizacijske enote, na katero se spor nanaša. Kadar državno blagajno zastopa generalno državno pravobranilstvo Republike Poljske (*Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej*), je treba tožbo vložiti pri sodišču, ki je pristojno na območju sedeža oddelka državnega pravobranilstva, odgovornega za organizacijsko enoto, na katero se zahtevek nanaša.

Tožbe zoper druge pravne osebe in druge subjekte, ki niso fizične osebe, je treba vložiti pri sodišču, ki je pristojno na območju njihovega statutarne sedeža (člen 30 zakonika o civilnem postopku).

2.2.2 Izjeme od splošnega pravila

Glej točko 2.2.2.1.

2.2.2.1 Kdaj lahko izbiram med sodiščem v kraju stalnega prebivališča toženca (sodišče, ki ga določa splošno pravilo) in drugimi sodišči?

Izbirna krajevna pristojnost tožniku omogoča, da v nekaterih primerih izbere sodišče. Tožnik lahko nato tožbo vloži pri sodišču splošne pristojnosti ali drugem sodišču, opredeljenem v členih 32 do 37[2] zakonika o civilnem postopku.

Izbirna krajevna pristojnost je predvidena v naslednjih primerih:

- za prežिवninske zahtevke ter za ugotavljanje očetovstva in materinstva otroka in s tem povezane zahtevke se lahko tožba vloži pri sodišču, ki je pristojno na območju stalnega prebivališča upravičenca;
- za premoženjske zahtevke zoper podjetje se lahko tožba vloži pri sodišču, ki je pristojno na območju sedeža ali podružnice navedenega subjekta, če je zahtevek povezan z dejavnostmi sedeža ali podružnice;
- tožba za sklenitev pogodbe, določitev njene vsebine, spremembo pogodbe in ugotovitev njenega obstoja,

njeno izpolnitev, odpoved ali razveljavitev ter odškodnino zaradi neizpolnitve ali nepravilnega izvajanja pogodbe se lahko vložijo pri sodišču, ki je pristojno na območju kraja izpolnitve pogodbe; za kraj izpolnitve pogodbe se šteje kraj izpolnitve, ki je značilen za določeno vrsto pogodbe, zlasti v primeru: (1) prodaje premičnin – kraj, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno; (2) opravljanja storitev – kraj, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene; v primeru dvomov je treba kraj izpolnitve pogodbe potrditi z dokumentom;

- za odškodninski zahtevek se lahko tožba vložijo pri sodišču, na območju krajevne pristojnosti katerega se je zgodil škodni dogodek;
- za varstvo osebnih pravic, kršenih z množičnimi mediji, se lahko tožba vložijo pri sodišču, ki je pristojno na območju prebivališča ali statutarnega sedeža tožnika;
- za plačilo zneska, ki ga je treba plačati za vodenje zadeve, se lahko tožba vložijo pri sodišču, ki je pristojno na območju kraja, kjer je pooblaščenec vodil zadevo;
- za zahtevek na podlagi najema ali zakupa nepremičnine (*najem* ali *dzierżawa*) se lahko tožba vložijo pri sodišču, ki je pristojno na območju kraja, v katerem je nepremičnina;
- zoper stranko, zavezano na podlagi menice ali čeka, se lahko tožba vložijo pri sodišču, ki je pristojno na območju kraja plačila. Več strank, zvezanih na podlagi lastne menice ali čeka, je mogoče tožiti skupaj pred sodiščem, ki je pristojno na območju kraja plačila, ali sodiščem splošne pristojnosti za akceptanta ali izdajatelja lastne menice ali čeka;
- za zahtevek, ki izhaja iz bančne transakcije zoper banko, drug organizacijski subjekt, pristojen za opravljanje bančnih dejavnosti, ali njune pravne naslednike se lahko tožba vložijo pri sodišču, ki je pristojno na območju stalnega prebivališča ali statutarnega sedeža tožnika. Ta določba se nanaša tudi na tožbo zoper hipotekarno banko ali njenega pravnega naslednika za zahtevek, ki izhaja iz dejavnosti dajanja hipotekarnih kreditov banke;
- na področju delovnega prava se lahko tožba vložijo pri sodišču, na območju krajevne pristojnosti katerega se delo opravlja, se je opravljalo ali ga je bilo treba opraviti, ali pri sodišču, na območju krajevne pristojnosti katerega je sedež zaposlitve (člen 461(1) zakonika o civilnem postopku).

2.2.2.2 Kdaj moram izbrati drugo sodišče namesto sodišča v kraju stalnega prebivališča toženca (sodišče, ki ga določa splošno pravilo)?

Izključna pristojnost sodišča pomeni, da lahko zadevo obravnava le sodišče, določeno v zakoniku. Predvidena je v naslednjih primerih:

- v zadevah v zvezi z lastništvom ali drugimi stvarnimi pravicami na nepremičninah, pa tudi v zadevah, ki se nanašajo na posest nepremičnin; ter zahtevki iz členov 231, 224–228 in 230 civilnega zakonika, če se nanašajo na nepremičnine: tožbe se lahko vložijo le pri sodišču, ki je pristojno za kraj, kjer se nahaja nepremičnina; če je predmet spora služnostna pravica na nepremičnini, se pristojnost določi glede na kraj obremenjene nepremičnine; ta pristojnost zajema osebne zahtevke v zvezi s stvarnimi pravicami in pravicami, ki se uveljavljajo skupaj s temi zahtevki zoper istega toženca; pristojno sodišče lahko na soglasno zahtevo strank zadevo odstopi drugemu enakovrednemu sodišču, če je to upravičeno zaradi smotnosti;
- v zvezi z dediščino, nujnim deležem, volili, navodili ali drugimi oporočnimi razpolaganji se lahko tožba vložijo le pri sodišču, ki je pristojno na območju zadnjega običajnega prebivališča oporočitelja, in če stalnega prebivališča oporočitelja na Poljskem ni mogoče določiti, pri sodišču, ki je pristojno na območju kraja dediščine ali njenega dela;
- v zvezi s članstvom v zadrugi, partnerstvu, podjetju ali združenju se lahko tožba vložijo le pri sodišču, ki je pristojno na območju statutarnega sedeža;
- v zvezi z zakonsko zvezo se lahko tožba vložijo le pri sodišču, na območju krajevne pristojnosti katerega sta zakonca imela zadnje stalno prebivališče, če vsaj eden od njiju še vedno stalno ali običajno prebiva na tem območju pristojnosti. Če take podlage ni, je izključno pristojno sodišče na območju stalnega prebivališča toženca, če tudi take podlage ni, pa sodišče na območju stalnega prebivališča tožnika;
- v zvezi z razmerjem med starši in otroki ter med posvojiteljem in posvojencem se lahko tožba vložijo le pri sodišču, ki je pristojno na območju stalnega prebivališča tožnika, če ni razlogov za vložitev tožbe na podlagi določb o splošni pristojnosti.

2.2.2.3 Ali lahko stranki izbereta sodišče, ki običajno ne bi bilo pristojno?

Posebna pristojnost pomeni, da je v zadevah, opredeljenih v posebni zakonodaji, pristojnost sodišč mogoče določiti drugače:

- pravica do izbire sodišča je podeljena tožniku;
- to velja, če je lahko pristojnih več sodišč ali če je tožba vložena proti več strankam, za katere so v skladu z zakonodajo o splošni pristojnosti pristojna različna sodišča. Enako velja, če je nepremičnina, katere lokacija je podlaga za določitev pristojnosti sodišča, na območjih pristojnosti več sodišč;
- pravica do izbire sodišča je podeljena obema strankama na podlagi pogodbe ali soglasne zahteve;
- stranki se lahko pisno dogovorita, da bosta že obstoječi spor ali spore, ki bi lahko v prihodnosti nastali iz opredeljenega pravnega razmerja, predložili sodišču prve stopnje, ki v skladu z zakonom ni krajevno pristojno. Navedeno sodišče bo potem imelo izključno pristojnost, razen če se stranki ne dogovorita drugače ali če tožnik vloži zahtevek v elektronskem postopku za plačilni nalog (*elektronicznepostępowanie upominawcze*). Stranki lahko s pisnim dogovorom tudi omejita pravico tožnika do izbire med več sodišči, pristojnimi za take spore;
- vendar stranki ne moreta spremeniti izključne pristojnosti;
- dogovori o pristojnosti sodišča morajo biti sklenjeni v pisni obliki in so lahko del materialnopravne pogodbe (klavzula o pristojnosti) ali pa pripravljene kot ločen dogovor;
- v zadevah na področju delovnega prava in socialne varnosti lahko pristojno sodišče na soglasno zahtevo strank zadevo predloži v obravnavo drugemu enakovrednemu sodišču, ki obravnava zadeve s področja delovnega prava in socialne varnosti, če je to upravičeno zaradi večje učinkovitosti;
- pristojno sodišče določita višje ali vrhovno sodišče;
- če pristojno sodišče iz določenih razlogov ne more obravnavati zadeve ali izvesti drugih ukrepov, njegovo nadrejeno sodišče določi drugo sodišče. Razlog za tako določitev je lahko le ovira, ki preprečuje obravnavo zadeve, npr. izključitev sodnika ali višja sila;
- vrhovno sodišče lahko zadevo predloži v obravnavo drugemu sodišču, enakovrednemu sodišču, ki je zaprosilo, če je to potrebno zaradi interesov pravičnosti, zlasti ker sodišče po javnem mnenju velja za nepristranski organ. Predložitev zadeve v obravnavo lahko zahteva pristojno sodišče;
- če je stranka v postopku državna blagajna in je organizacijska enota države, katere dejavnosti so podlaga za terjatve, sodišče, ki je: (1) pristojno za obravnavo zadeve, potem mora sodišče po uradni dolžnosti spis v zadevi odstopiti višjemu sodišču, ki mora zadevo predložiti v obravnavo drugemu sodišču, ki je enakovredno predložitvenemu sodišču, (2) nadrejeno sodišču, pristojnemu za obravnavo zadeve, potem mora sodišče, pristojno za obravnavo zadeve, po uradni dolžnosti spis v zadevi odstopiti višjemu sodišču, ki mora zadevo predložiti v obravnavo drugemu sodišču, ki je enakovredno predložitvenemu sodišču in ima sedež zunaj pristojnosti predložitvenega sodišča;
- če krajevne pristojnosti ni mogoče določiti v skladu z zakonikom na podlagi okoliščin zadeve, mora sodišče, pri katerem je treba vložiti tožbo, določiti vrhovno sodišče (člen 45 zakonika o civilnem postopku).

3 Kako lahko izvem, na katero sodišče naj se obrnem, kadar so pristojna specializirana sodišča?

Specializirana sodišča so upravna sodišča (*sądy administracyjne*) in vojaška sodišča (*sądy wojskowe*).

Delovanje vojaških sodišč je urejeno z zakonom o organizaciji vojaških sodišč (*Prawo o ustroju sądów wojskowych*) z dne 21. avgusta 1997. Na splošno ta sodišča obravnavajo kazenske zadeve v poljskih oboroženih silah. Druge zadeve se lahko v njihovo pristojnost prenesejo le z zakonom.

Delovanje upravnih sodišč je urejeno z zakonom o organizaciji upravnih sodišč (*Prawo o ustroju sądów administracyjnych*) z dne 25. julija 2002. Upravna sodišča izvajajo sodno oblast z nadzorovanjem dejavnosti organov javne uprave ter reševanjem sporov glede pristojnosti med organi lokalne uprave in organi državne uprave. Ni mogoče izključiti, da bo upravno sodišče v izjemnih primerih v okviru svojih nadzornih nalog v zvezi z dejavnostmi organov javne uprave odločalo v civilni zadevi.

Zadnja posodobitev: 05/02/2026

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.